

YLÖS - ammattiteattereiden
yleisöyön kehittäminen

KANSAINVÄLINEN SOVELTAVAN TEATTERIN JA YLEISÖTYÖN SEMINAARI

5.-6.10.2009, Muistiinpanot

Tampereen yliopisto
Tutkivan teatterityön keskus
Ylös – Ammattiteattereiden
yleisöyön kehittäminen
Marjukka Lampo, HuK
16.10.2009

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

 Luova Tampere

SISÄLLYSLUETTELO

SEMINAARISTA.....	1
MICHAEL QUINE – AUDIENCE DEVELOPMENT, EDUCATION AND PARTICIPATION IN THEATRE, EXPERIENCES FROM THE UK.....	2
PUNAHILKKA – KOKEMUKSIA TEATTERIPROJEKTISTA VANAJAN NAISVANKILASSA.....	6
HEATHER MAITLAND – ARTISTICALLY-LED BUT AUDIENCE FOCUSED: HOW CAN ARTS ORGANISATIONS ENGAGE EFFECTIVELY WITH THEIR COMMUNITIES?	8
NÄIN ME SEN TEIMME! SUOMALAISIA YLEISÖTYÖHANKKEITA LÄHIKUVASSA	11
SEMINAARIN OHJELMA	14

SEMINAARISTA

YLÖS – Ammattiteattereiden yleisötyön kehittäminen on Tampereen yliopistossa toimivan Tutkivan teatterityön keskuksen hanke, jonka tavoitteena on kehittää suomalaisten teattereiden yleisötyötä sekä lisätä tietämystä yleisötyöstä ja teatterin soveltavista muodoista.

Lokakuussa 2009 hanke järjesti kaksipäiväisen Kansainvälisen soveltavan teatterin ja yleisötyön seminaarin, jossa lukuisten luentojen, esitelmien ja työpajojen kautta tehtiin soveltavaa teatteria ja yleisötyötä tutuksi sekä herätettiin keskustelua niiden tulevaisuudesta suomalaisissa teattereissa.

Tästä artikkelista löydät tiivistelmät kahden seminaariin osallistuneen kansainvälisen vieraan, Michael Quinen ja Heather Maitlandin, luennoista, merkintöjä seminaarissa esitetyn *Punahilkka ja Susien maailma* -näytelmän keskustelutilaisuudesta sekä *Näin me sen teimme! Suomalaisia yleisötyöhankkeita lähikuvassa* -esitelmistä.

Michael Quine – Audience Development, Education and Participation in Theatre, Experiences from the UK

Michael Quine on toiminut useiden teatteritalojen johtajana Iso-Britanniassa sekä opettajana (senior lecturer) London City Universityssa, jossa hänen opetuksensa keskittyi taloushallintoon, markkinointiin sekä yleisötyöhön. Hän istuu myös useiden Iso-Britanniassa toimivien teattereiden hallituksissa.

Michael Quine keskittyi luennollaan puhumaan siitä, mitä yleisötyö on. Hän lähti purkamaan ilmiötä erityisesti markkinoinnin ja osallistumisen näkökulmasta. Markkinointi on jotain, jota hänen mukaansa organisaatioissa tehdään joka tapauksessa. Valinta markkinoinnista ei siis koske sitä, tehdäänkö sitä ollenkaan vai ei, vaan sitä, miten hyvin sitä tehdään. Tämän päivän haasteita hänen mukaansa ovat muun muassa talouden, elämäntyylin ja kommunikaatiotapojen muutokset. Taidelaitokset joutuvat kilpailemaan yleisöstä televisiota ja videopelejä vastaan. Toisaalta kortin käänköpuoli on, että informaatioväylien lisääntyessä ihmiset ovat myös entistä enemmän tietoisia siitä, mitä ulkona tapahtuu.

Yleisötyön haaste löytyy Quinen mukaan Digglen klassisesta yleisöjen jaosta.¹ Sen mukaan yleisö voidaan jakaa neljään eri kategoriaan:

- Osallistujat (*attenders*)
- Aikoajat (*intenders*)
- Välinpitämättömät (*indifferent*)
- Vastustajat (*hostile*)

Quinen mukaan mielekäs yleisötyö ei lähde siitä, että yritetään heti muuttaa kaikki alemmat ryhmät ylimpään, eli osallistujien ryhmään. Järkevämpää on pyrkiä nostamaan jokaista ryhmää yhtä tasoa ylemmäs eli aikoajat osallistujiksi, välinpitämättömät aikojiksi ja niin edelleen. Quinelle ”kuumaperuna” tuntui olevan erityisesti se, miten aikojista tehdään osallistujia ja miten jo olemassa olevat osallistajat saataisiin osallistumaan useammin. Hän huomautti, että jälkimmäisen ryhmän ongelma piileekin osallistumisen tiheydessä: katsoja voi osallistua säännöllisesti, silloin tällöin tai vaikka vain kerran vuodessa. Osallistuja saattaa olla todella tarkka siitä mitä menee katsomaan. Miten tätä valikoimaa voidaan laajentaa? Lisäksi haasteena yleisötyölle on osallistujien elämän kehitys: miten saadaan lapsi kiinnostumaan teatterista vielä, kun tämä kasvaa aikuiseksi? Miten erilaiset elämäntilanteet vaikuttavat osallistumisen tiheyteen?

Kääntäessään huomioon yleisöstä taideorganisaatioon, Quine kysyi: kuka välittää yleisötyöstä? Kaikilla organisaation elimillä on oma näkökulmansa ja motivaationsa toimintaan: taiteilija haluaa tunnustusta ja enemmän töitä; organisaation johto haluaa enemmän asiakkaita ja tyydyttää yhtä aikaa sekä yleisöä että rahoittajia; rahoittajat ja hallitus taas haluavat rahoilleen vastinetta.

---

¹ Diggle, Keith 1994. *Arts Marketing*. Rhinegold, London.

Yleisötyön määritelmää hakiessaan Quine päätyi lopulta käyttämään Nobuko Kawashiman mallia yleisötyön päämääristä.² Kawashiman mukaan yleisötyö voi olla:

- Yleisökasvatusta (*audience education*)
- Maun kehittämistä (*taste cultivation*)
- Markkinoinnin laajentamista (*extended marketing*)
- Kulttuuriin sisällyttämistä (*cultural inclusion*)

Yleisökasvatuksella pyritään kasvattamaan jo olemassa olevien yleisöjen ymmärrystä ja kiinnostusta taiteita kohtaan. Sen tavoitteet ovat sekä kasvatuksellisia että taloudellisia Maun kehittämällä yleisöä autetaan löytämään uusia taiteenlajeja. Taloudellisten tavoitteiden lisäksi tässä korostuvat taiteelliset tavoitteet. Markkinoinnin laajentamisella pyritään saavuttamaan sekä aikoja että entisiä osallistujia. Quinen mukaan tällaisen toiminnan tavoitteet ovat puhtaasti taloudelliset. Kulttuuriin sisällyttämällä taas pyritään tavoittamaan kokonaan uusia yleisöjä ja näin ollen saavuttamaan sosiaalista hyötyä. Siinä missä kaksi ensimmäistä kohtaa keskittyvät jo olemassa oleviin yleisöihin, kaksi viimeistä taas tavoittelevat potentiaalisia tai kokonaan uusia yleisöjä.

Tarkastellakseen yleisötyötä vielä yhdeltä kantilta Quine kysyi: mihin yleisötyö keskittyy: tuotteeseen (*product*) vai kohteeseen (*target*)? Keskityttäessä tuotteeseen tarkoitus lienee kehittää yleisöä sellaiseksi, että se ymmärtää ja arvostaa tuotetta. Kohteeseen keskityttäessä sen sijaan pyritään löytämään oikeita tapoja palvella yleisöjä ja heidän tarpeitaan. Tämän kysymyksen kautta Quine päätyi tarjoamaan yleisötyölle määritelmää, joka on peräisin Ison-Britannian Heritage Lottery Fundilta: "Toiminta, jonka kautta ihmiset otetaan mukaan ja jonka kautta

---

² Kawashima, Nobuko 2000. *Beyond the Division of Attenders vs. Non-attenders: A study into audience development in policy and practise*. URL: http://www2.warwick.ac.uk/fac/arts/theatre_s/cp/publications/centrepubs/ccps_paper_6.pdf (Luettu: 7.10.2009)

pyritään ymmärtämään heidän tarpeitaan ja kiinnostuksenkohteitaan sekä luomaan ympäristöjä ja kokemuksia, jotka vetoavat heihin.”³

---

³ “The actions we take to involve people, to understand their needs and interests, and to create an environment and experience that appeals [*sic*] to them.” (Heritage Lottery Fund, UK)

Punahilkka – kokemuksia teatteriprojektista Vanajan naisvankilassa

Hämeenlinnan kaupunginteatterissa esitettiin keväällä 2009 Vanajan naisvankilan pilottihankkeena toteutettu näytelmä ”Punahilkka ja susien maailma”. Yli puoli vuotta kestäneen hankkeen aikana kahdeksan naisvankia työsti yhdessä ohjaaja Hannele Martikaisen kanssa Grimmin veljesten Punahilkka-sadun pohjalta näytelmän, jossa vangit sadun kautta toivat naisvankia näkyvämmäksi yhteiskunnassa. Näytelmän tarkoituksena oli kokeilla perinteisen teatterin soveltuvuutta vankilan kuntouttavaksi toiminnaksi muun toiminnan ohella.

Ohjaaja Hannele Martikainen esitteli teosta kertomalla, että ajatus näytelmän tekemisestä tuli vankilan johtajalta ja idea Punahilkasta taas eräältä vartijalta, joka oli kertonut Martikaiselle haastattelussa, että Vanajassa kaikki, sekä vangit että vartijat, ovat kuin Punahilkkoja, jotka odottavat halonhakkaajaa, joka ei koskaan tule. Näytelmä, jonka Martikainen työryhmän kanssa kasasi, sisältää ohjaajan mukaan kolme tasoa: sadun, arjen ja unen tasot. Sadun tasolla kerrotaan vanhaa Grimmin veljesten tarinaa Punahilkasta, arjen tasolla käsitellään naisten arkielämää ja unen tasolla heidän uniaan ja unelmiaan. Unen taso oli tärkeä ottaa mukaan näytelmään, sillä unelmat ohjaavat ihmisiä eteenpäin.

Näytelmän tekoprosessissa Martikaisen mukaan olennaista oli se, että ryhmän tehtävä on tehdä taidetta, ei terapiaa. Sen kautta projektissa säilyi ajatus vapaudesta: taiteen tekemisen kautta ihminen kuntouttaa itse itsensä, omasta vapaasta tahdostaan.

Kysyttäessä esiintyjien kokemuksista, esiin nousi erityisesti se, että moni koki Punahilkka-projektin tuoneen lisää rohkeutta ja itseluottamusta. Sen koettiin vahvistaneen omaa identiteettiä muunakin kuin vankina. Lisäksi jotkut kertoivat, että kiinnostus teatteritoimintaa kohtaan oli kasvanut prosessin aikana. Vankien mielestä teatteri kuntoutusmenetelmänä sopii kaikille, joilla riittää uskallusta lähteä toimintaan mukaan. Lisäksi tärkeäksi koettiin se, että kaikille annetaan vapaus ilmaista itseään ja, että vankilan henkilökunta tukee työskentelyä.

Heather Maitland – Artistically-led but Audience Focused: How Can Arts Organisations Engage Effectively With Their Communities?

Heather Maitland on brittiläinen yleisötyö- ja markkinointikonsultti, joka tarjoaa organisaatioille konsultointipalveluiden lisäksi myös koulutusta ja yleisötutkimusta. Maitland toimii tutkijana (research associate) Warwickin yliopistossa Centre for Cultural Policy Studiesilla.

Heather Maitland aloitti luentonsa tarjoamalla oman määritelmänsä yleisötyölle. Hänen mukaansa yleisötyö on suunniteltu prosessi, jossa koko organisaatio pyrkii laajentamaan ja syventämään yksilön suhdetta taiteisiin.⁴ Yleisötyön ”työkalupakkiin” tulee Maitlandin mukaan sisällyttää niin taiteellinen työ, markkinointi, kasvatusta, asiakaspalvelu kuin kenttätökin. Ilman näiden kaikkien yhteistyötä yleisötyö ei toimi. Yleinen virhe, johon hän kertoi törmänneensä monissa taidelaitoksissa Isossa-Britanniassa, on, että yleisötyö nähdään vain pienenä kanssamatkustajana kaiken muun organisaation toiminnan ohella. Sillä saattaa olla yksi tai kaksi työntekijää, jotka ovat syventyneet aiheeseen, mutta jotka ovat autuaan yksin asiansa kanssa.

Maitland syventyi luennollaan tarkastelemaan sitä ilmiötä, johon Michael Quine viittasi tuote- ja kohdelähtöisillä yleisötyön muodoilla. Maitland

---

⁴ “A planned process that involves the whole organisation in broadening and deepening an individual’s engagement with the arts.” (Maitland 2009)

erotteli nämä näkökulmat yleisövetoiseksi ja taidevetoiseksi. Yleisövetoisessa yleisötyössä pyritään ymmärtämään yleisön tarpeita ja motivaatioita. Tavoitteena on täyttää yleisön toiveet ja rohkaista pysyvään asiakassuhteeseen taideorganisaation kanssa. Taidevetoisessa toiminnassa sen sijaan keskitytään taiteeseen itseensä ja sen uskotaan riittävän vetämään yleisöä. Pyrkimys ei siis ole ymmärtää yleisöä vaan yleisön on ymmärrettävä taidetta. Kompromissiksi näiden kahden ääripään välille Maitland ehdotti muotoa, jossa yleisötyö on taidevetoista, mutta yleisöön keskittyvää. Tällä hän tarkoittaa sellaista toimintaa, jossa samalla keskitytään sekä taiteen sisältöön ja laatuun että yleisön tarpeisiin. Tällaisessa toiminnassa tuetaan kaikkien eri yleisöryhmien erilaisia tarpeita ja toiveita, jotta voidaan saavuttaa myös taideorganisaation omat päämäärät. Nämä päämäärät Maitland jakoi lyhyesti taiteellisiin, taloudellisiin ja sosiaalisiin päämääriin.

Maitland esitteli luennollaan kuusi erilaista lähestymistapaa tarjoamaansa taidevetoiseen, mutta yleisöön keskittyvään yleisötyöhön. Nämä olivat:

- Luovuta valtaa
- Tarjoa eri asioita eri ryhmille
- Tee pieniä muutoksia siihen mitä tarjoat
- Tee sitä myös "temppelin" ulkopuolella
- Tarjoa parempaa palvelua
- Tarjoa samaa tuotetta puhumalla eri ryhmille eri tavalla

Vallan luovuttamisessa kyse on sen tarjoamisesta yleisölle: taideorganisaatio voi antaa yleisölle mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa organisaation toimintaan, esimerkiksi tarjoamalla tilansa yleisön oman taiteen käyttöön. Eri asioiden tarjoaminen eri ryhmille tarkoittaa sitä, että taideorganisaation tarjonnassa otetaan huomioon erilaisia yleisöryhmiä ja

heidän kiinnostuksenkohteitaan ja tarpeitaan, esimerkiksi tarjoamalla erilaista ohjelmaa eri ikäryhmille. Muutoksen tekeminen jo olemassa olevaan voi tarkoittaa esimerkiksi pientien muutosten tekemistä tilaisuuden luonteeseen tai siihen miten sitä markkinoidaan. ”Tempppelin” ulkopuolisella tekemisellä Maitland viittasi taiteen viemiseen pois perinteisestä teatteritilasta, esimerkiksi sosiaalisen median käyttö on koettu toimivaksi. Paremmalla palvelulla hän tarkoittaa tarjottujen palveluiden parantamista niin, että ne vastaavat paremmin yleisön muuttuvia ja kehittyviä vaatimuksia, esimerkiksi Internet-palveluja kehittämällä. Saman tuotteen tarjoamisella eri ryhmille eri tavalla pyritään siihen, että eri kuluttajaryhmät ja heidän käyttäytymistapansa huomioidaan, esimerkiksi markkinoimalla tuotetta eri tavalla taiteenlajia paremmin tuntevalle ja eri tavalla asiaan vihkiytymättömälle.

Maitland puhui myös siitä mitä voidaan tehdä väärin. Hänen mukaansa yleisötyötä ei tule tehdä:

- Keskittymällä yleisön rajoitteisiin (fyysisiin, taloudellisiin, sosiaalisiin tai psykologisiin)
- Tekemällä oletuksia
- Ajattelemalla lyhytkestoisesti
- Väkisin osallistamalla
- Huomioimatta vaikutusta jo olemassa olevaan yleisöön
- Tekemällä *ihmisille* ei ihmisten *kanssa*
- Jättämällä muuta organisaatiota toiminnan ulkopuolelle

Luennon loppuksi Maitland vielä tiivistä, että hyvä yleisötyö kuuluu koko organisaatiolle ja näin ollen linkittyy sen tavoitteisiin ja päämääriin. Se on pitkäkestoista ja tarkkaan mietittyä kaksisuuntaista dialogia, jossa eri yleisöryhmät tarpeineen otetaan huomioon.

Näin me sen teimme! Suomalaisia yleisötyöhankkeita lähikuvassa

Yleisötyöhankkeitaan esittelivät Zodiak – Uuden tanssin keskuksen yleisötyövastaava Jenni Sainio, Rovaniemen teatterin ja Lapin alueteatterin teatterijohtaja Tytti Oittinen sekä Helsingin Kaupunginteatterin yleisötyövastaava Mirja Neuvonen.

Zodiakilla yleisötyölle on ollut oma vastuuhenkilö vuodesta 2005 lähtien, aluksi osa-aikaisena, mutta nykyään täyspäiväisenä. Tämänhetkinen yleisötyövastaava Jenni Sainio kiteytti oman määritelmänsä yleisötyölle seuraavasti: ”Yleisötyöllä tarkoitetaan kaikkea sellaista (kasvatuksellista) toimintaa, jonka tarkoituksena on herättää tai lisätä yleisön kiinnostusta, tietoutta ja osallistumistapoja taidemuotoa kohtaan kulttuurilaitoksissa tai sen ulkopuolella.”

Esimerkkinä Zodiakin yleisötyöstä Sainio esitteli *Tanssi kokemuksena kehossa ja mielessä* -kurssin, jota on tanssitaiteilijoiden vetämänä järjestetty vuodesta 2006 lähtien kaikille halukkaille ikään ja kuntoon katsomatta. Kurssilla pyritään mm. erilaisten liike- ja kontakti-improvisaatioharjoitusten kautta löytämään liikkeen kokemuksellisuus ja tutustumaan tanssin peruselementteihin. Sainion mukaan kurssilaiset ovat kokeneet tärkeäksi sen, että kurssi on auttanut löytämään oman

kehollisuuden sekä tehnyt taiteellista työprosessia tutuksi. Lisäksi kurssi on luonut osallistujissa yhteisöllisyyden tunnetta sekä aktivoinut yksilöä.

Tytti Oittinen aloitti Rovaniemen teatterin ja Lapin alueteatterin yleisötyön esittelyn painottamalla teatterin asemaa Suomen pohjoisimpana ammattiteatterina ja EU:n pohjoisimpana alueteatterina. Jo näistäkin syistä teatterin toiminta on yhtä kuin yleisötyö, sillä sen tavoitteina on muun muassa väestön identiteetin ja alueen elinvoiman vahvistaminen, alueen vetovoiman ja kiinnostavuuden lisääminen, katsojakokemuksen syventäminen, palvelujen saavutettavuus sekä yleisö- ja esitystilojen viihtyisyys. Lisäksi erillisiä alueteatteritoiminnan tavoitteita ovat vierailut kaikissa Lapin kunnissa kauden aikana, väestön kulttuurinen tasa-arvoisuus, teatteriharrastuksen tukeminen sekä lappilaisen kulttuurin säilyttäminen ja edistäminen.

Esimerkkeinä yleisötyötoiminnasta Oittinen esitteli lukuisia lapsille suunnattuja näytelmiä ja kertoi niiden valmistusprosesseista. Teatterilla on kaksi alueteatterikuraattoria, jotka osallistuvat aktiivisesti näytelmien tuotantoon niin käsikirjoittamalla, ohjaamalla, näyttelemällä kuin työpajoja vetämällä. Esimerkiksi *Tutkimusmatkailija*-projektissa keväällä 2008 alueteatterikuraattori Niko Taskinen loi itselleen fiktiivisen tutkimusmatkailijahahmon, joka kiersi työpajaan osallistuneiden nuorten kanssa näiden kotiseutuja etsien niihin liittyviä tarinoita.

Helsingin Kaupunginteatterissa on tehty yleisötyötä projektiluontoisesti 1990-luvulta lähtien ja toiminta vakinaistettiin hiljattain keväällä 2009. Esimerkkinä teatterin yleisötyöstä yleisötyövastaava Mirja Neuvonen esitteli syksyllä 2008 toteutettua *Silmissäni mennyt* -yleisötyöprojektia. Se sai ideansa teatterissa esitetystä Kjell Westön romaaniin perustuvasta *Missä kuljimme kerran* -näytelmästä. Projektin lähtökohtana oli Helsingin vanhuspalveluohjelma, yksinäisyyden kokemuksen väheneminen ja

kotona asumisen tukeminen. Sen tavoitteena oli tutkia muistojen ja kokemusten vaikutusta ihmiseen sekä muistojen kehollistamista.

Projektin päävetäjänä toimi tanssitaiteilija Hanna Brotherus mukanaan Mirja Neuvonen, teatteri-ilmaisunohjaajaopiskelija Katja Kaulanen sekä säveltäjä Antti Ikonen. Osallistujat rekrytoitiin yhteistyössä Helsingin vanhusten palvelukeskusten sekä Vanhustyön keskusliiton kanssa, ja mukaan otettiin 33 iältään 60-85-vuotiasta osallistujaa. Projektin pääpaino pidettiin 12 viikkoa kestäneessä työpajatyöskentelyssä, mutta niiden myötä syntyi myös tanssiteos, *Silmissäni mennyt*. Teosta esitettiin samana syksynä viisi kertaa studio Elsan näyttämöllä. Lisäksi talvella 2009 kolmessa helsinkiläisessä palvelukeskuksessa järjestettiin kaikille avoimia työpajoja *Silmissäni mennyt* -kokemusten innoittamana.

Seminaarin ohjelma

SOVELTAVAN TEATTERIN JA YLEISÖTYÖN SEMINAARI 5.10. – 6.10.2009

**Tutkivan teatterityön keskus, Seminaarisali, Tampereen yliopisto
Hämeenpuisto 28 D, Tampere**

MAANANTAI 5.10.

10.00 – 10.30 Ilmoittautuminen

10.30 – 11.00 Seminaarin avaus ja Ylös-hankkeen esittely

Niina Torkko, projektipäällikkö, Ylös – ammattiteattereiden yleisötyön kehittäminen -hanke,
Tutkivan teatterityön keskus, Tampereen yliopisto

11.00 - 12.30 Audience Development, Education and Participation in Theatre, Experiences from the UK

Mitä yleisötyö on ja kuinka sitä tehdään Isossa-Britanniassa? (Luento englanniksi)

Michael Quine, Senior Lecturer (until recently), Department of Cultural Policy and Management, London City University

12.30 - 13.30 Lounastauko

13.30 – 15.00 Punahilkka – kokemuksia teatteriprojektista Vanajan naisvankilassa TILA: DEMOTEATTERI

Puheenvuoro ja katkelmia esityksestä

Hannele Martikainen, musiikkiteatteriohjaaja sekä Punahilkka-työryhmän jäseniä

15.00 – 15.30

Kahvitauko

15.30 - 17.30

Työpajat

a) TILA: DEMOTEATTERI

Zodiak - Uuden tanssin keskus:

Ajankäyttöopas - työpaja ajankäytön hallintaan ja työhyvinvointiin

Ohjaajana koreografi ja tanssinopettaja Virva Talonen

Mukaan tarvitetset mukavat ja väljät liikkumiseen soveltuvat vaatteet, vesipullon ja kirjoitusvälineet, avoimen mielen sekä villasukat.

b) TILA: SEMINAARISALI

Katrin Byréus:

Forumplay and Values Clarification Exercises as Creative, Interactive Methods

Katrin Byréus, dramateacher, consultant, supervisor and author to a big variety of pedagogical books

Value Clarification on Katrin Byréuksen kehittämä menetelmä, jossa osallistujat saavat mahdollisuuden ilmaista mielipiteitään, uudelleenarvioida asenteitaan ja peilata toisten osallistujien ajatuksia omiinsa. Työpajassa tutustutaan menetelmään käytännön harjoituksin. Työpaja pidetään englanniksi.

c) TILA: TAMPEREEN TYÖVÄEN TEATTERI, SUUREN NÄYTTÄMÖN LÄMPIÖ

Metropolia AMK, Esittävän taiteen koulutusohjelma:

Paikkalähtöinen menetelmä ammattiteatterin yleisötyön välineenä

Työpajan ohjaajina toimivat Siri Kolu, soveltavan draaman ja dramaturgian lehtori sekä Pieta Koskenniemi, aikuis-koulutusvastaava ja ohjaajantyön opettaja, Metropolia AMK

17.30 – 18.00

Seminaaripäivän yhteinen päätös

TIISTAI 6.10.

10.00 - 11.30   Artistically-led but audience focused: how can arts organisations engage effectively with their communities?

Miten taidelaitos voi työskennellä yleisön kanssa pysyen uskollisena taiteelliselle visiolleen? (Luento englanniksi)

Heather Maitland, consultant, author and Research Associate at the Centre for Cultural Policy Studies, University of Warwick

11.30 - 12.30   Lounastauko

12.30 – 13.30   Soveltavan teatterin ammattilaisen tulevaisuuden työkenttä

Marja Louhija, Esittävän taiteen yliopettaja, Metropolia AMK

13.30 – 14.00   Kahvitauko

**14.00 - 15.30   Näin me sen teimme!
Suomalaisia yleisötyöhankkeita lähikuvassa**

Zodiak - Uuden tanssin keskus
Jenni Sainio, yleisötyöntekijä

Rovaniemen teatteri ja Lapin alueteatteri
Tytti Oittinen, teatterinjohtaja

Helsingin Kaupunginteatteri
Mirja Neuvonen, yleisötyöntekijä

15.30 - 16.00   Kahvitauko

16.00 - 17.30   Paneelikeskustelu yleisötyön ja soveltavan teatterin tulevaisuuden mahdollisuuksista

Paneelin vetäjä:

Kati Sirén, teatteri-ilmaisun ohjaaja,
Draamaräätälit-osuuskunta

Keskustelemassa:

Seija Metsärinne, teatterinjohtaja, Wasa Teater

Perttu Pesä, apulaispormestari, Tampereen kaupunki

Janne Saarakkala, ohjaaja, Lappeenrannan kaupungin-
teatteri ja Todellisuuden tutkimuskeskus

17.30 – 18.00 Seminaarin yhteinen päätös

Muutokset ohjelmaan ja aikatauluun ovat mahdollisia.

Koko seminaarin ajan Tutkivan teatterityön keskuksen tiloissa esillä

Muotokuvassa lempiliikkeeni – ikäihmisten liike- ja kuvailmaisun työpajanäyttely

Zodiak – Uuden tanssin keskus ja Suomen valokuvataiteen museo järjestivät Helsingissä huhtikuussa 2009 liike- ja kuvailmaisun työpajan ikäihmisille. Kurssilaiset toimivat työpajan aikana itse sekä valokuvaajina että malleina ja valitsivat itse, missä ympäristössä ja miten halusivat tulla kuvatuksi oman lempiliikkeensä hetkellä.

Muotokuvassa lempiliikkeeni -työpajan ohjasivat tanssija, koreografi Joonas Halonen ja valokuvaaja Marika Turtiainen Suomen valokuvataiteen museosta.